

bespreking met vertegenwoordigers van het Interfacultair Overleg over de opleiding van de huisarts. Daarbij werd vernomen, dat de medische faculteiten het er over eens zijn het curriculum te verkorten tot zes jaar, welke studieduur zal worden besloten met een examen voor arts-assistent. Deze kwalificatie geeft nog niet de bevoegdheid om zelfstandig de geneeskunde uit te oefenen. Dit zal pas mogelijk zijn na beëindiging van het zevende studiejaar, dat met het artsexamen wordt afgesloten. In dit zevende studiejaar zal een gedifferentieerde opleiding worden gegeven en wel voor hen, die het voornemen hebben zich te gaan specialiseren, voor toekomstige sociaal geneeskundigen en voor toekomstige huisartsen. Over de inhoud van het laatste studiejaar is nog niet veel bekend, doch de universiteiten zullen er zeker naar streven ook dit jaar onder hun verantwoordelijkheid te laten vallen. Men moet er daarom rekening mee houden dat dit jaar voor de aanstaande huisartsen voor een deel uit een klinische opleiding zal bestaan. Van N.H.G.-zijde wordt evenwel gehoopt dat de beroepsorganisaties mede in het overleg over de inhoud van het zevende studiejaar zullen worden betrokken en dat daardoor kan worden bereikt dat voor de aanstaande huisartsen een belangrijk deel van hun specifieke opleiding in de huisartspraktijk zelf kan worden gegeven.

Met voldoening vernam het bestuur, dat op 17 november de promotie zal plaatshebben van W. J. J. Ligtenberg op het proefschrift „De abortus in de huisartspraktijk”. Dit betekent dan het einde van de bewerking der gegevens van het N.H.G.-jaaronderzoek 1960 „Abortus in de huisartspraktijk”. Van de dissertatie zal een handelseditie verschijnen die in de N.H.G.-serie „Bouwstenen voor de huisartsgeneeskunde” wordt opgenomen.

Het jaarverslag 1965 van de Commissie Nascholing werd door het bestuur formeel geaccepteerd. Het N.H.G.-bestuur heeft een aantal resoluties van de tweede wereldconferentie van wetenschappelijke huisartsenorganisaties in september te Salzburg gehouden, ter kennis gebracht van de ministers van Onderwijs en Wetenschappen en van Sociale Zaken en Volksgezondheid. In deze resoluties is de wenselijkheid uitgesproken van een specifieke huisartsenopleiding en van de inschakeling van huisartsen bij de opleiding van hun toekomstige beroepsgenoten.

Bestuursvergadering N.H.G. van 10 november 1966

Wederom werd uitvoerig aandacht geschonken aan de mogelijke gevolgen van het conflict tussen de L.H.V. en het G.O.Z. Over deze kwestie heeft een briefwisseling tussen het Genootschap en de L.H.V. plaats gehad en ter vergadering werd de L.H.V.-vertegenwoordiger verzocht om het L.H.V.-bestuur nogmaals op de hoogte te stellen van de ernstige bezorgdheid van het N.H.G.-bestuur over de ontstane situatie.

Tot goed begrip van de zaak moge dienen, dat het N.H.G.-bestuur het niet op zijn weg vindt liggen zich te mengen in de geschilpunten tussen de L.H.V. en het G.O.Z. Een andere zaak is natuurlijk wel, dat het N.H.G.-bestuur de ontwikkeling met bijzondere belangstelling volgt, aangezien het wel van mening is, dat het zich niet langer van het innemen van een standpunt kan onthouden als het functioneren van de huisarts in wezenlijk gevaar wordt gebracht.

Het bestuur besloot voor een aantal bestuurs- en commissieleden een gedeelte van de kosten te subsidiëren van een in maart 1967 te houden trainingscursus in groepsrelaties, daar mag worden verwacht dat de in deze cursus opgedane ervaringen tot voordeel van het Genootschap zullen strekken. Voorts nam het bestuur het besluit om een manuscript van collega Bos te Vlaardingen, getiteld „De huisarts; oriëntatie en perspectief”, dat een filosofische beschouwing behelst over de functie van de huisarts, in de N.H.G.-serie „Bouwstenen voor de huisartsgeneeskunde” op te nemen.

Huygen en Van Es zullen deelnemen aan een medio december te houden Boerhaave-conferentie over „functions of the future university medical teaching centre”. Vernomen werd dat de Fonodidactische Dienst zich in een ruime belangstelling van centra en studiegroepen mag verheugen;

voorzover mogelijk zullen in de toekomst bij de uit te lenen geluidsbanden ook syllabi worden verstrekt. In de redactiecommissie van deze dienst zal de plaats van Janssen worden ingenomen door Bosch.

Bestuursvergadering N.H.G. van 8 december 1966

In de eerste plaats bracht het dagelijks bestuur verslag uit over een bespreking tussen het dagelijks bestuur en de Subcommissie Medische Psychologie over het door Veldhuizen van Zanten opgestelde historisch chronologisch overzicht van de studiegroepen medische psychologie. Bijzondere aandacht had hierbij een nota van de Commissie Nascholing, welke naar aanleiding van het genoemde uitvoerige rapport een aantal suggesties behelste voor het te voeren beleid met betrekking tot de studiegroepen medische psychologie. In de bespreking werd de wenselijkheid betoogd van het opstellen van een urgentieprogramma door de Subcommissie Medische Psychologie, opdat aan de hand daarvan eventuele door het bestuur te treffen maatregelen in de beleids sfeer kunnen worden overwogen.

Naast deze kwestie werd de aandacht van het bestuur gevraagd voor een nota van het Nederlands Instituut voor Praeventieve Geneeskunde over de opzet van een, samen met het N.H.I., uit te voeren evaluatie van de studiegroepen medische psychologie. Dit onderzoek hoopt een antwoord te geven op de vraag of door het deelnemen aan een medisch psychologische studiegroep een verandering van de attitude van de arts ten opzichte van de patiënt is opgetreden en men hoopt door dit onderzoek tevens een vergelijkende te kunnen maken van de effecten van twee verschillende gespreksmethodieken. Het bestuur gaat met dit onderzoek akkoord, daar het als een voorloper kan worden beschouwd van een later onderzoek naar de vraag of artsen, die aan een studiegroep medische psychologie deelnemen, ook op een betere wijze in staat zijn psychosomatische klachten van hun patiënten te behandelen.

Van de Congrescommissie werd vernomen dat de collegae Cornelissen en Heyboer hun zetels ter beschikking stellen. Zij zullen worden vervangen door Van Amerongen en Grijs, wier benoeming echter eerst door het Ledencongres 1967 kan worden bekrachtigd.

Aan de werkgroep van het Verloskunde-onderzoek zal worden verzocht een artikel samen te stellen, waarin enige markante resultaten van dit onderzoek worden behandeld. Het ligt in het voornemen om een vertaling van dit artikel aan enige Engelstalige tijdschriften aan te bieden.

Met bijzondere belangstelling nam het bestuur kennis van het voorlopige rapport over het mazelonderzoek, dat door de C.W.O. werd verricht. De resultaten van het onderzoek zullen voor een proefschrift worden bewerkt.

Aan de Algemene Advies Commissie zal de vraag worden voorgelegd of het toelaatbaar is dat bestuurs- en commissieleden, die op grond van hun binding met het N.H.G. door buiten het Genootschap staande instanties worden verzocht in studie- of werkgroepen zitting te nemen, naast een vergoeding van reis- en verblijfkosten tevens een vergoeding vragen voor de door hen aan dergelijke werkzaamheden bestede tijd.

E. M. Jansen, secretaris

FONODIDACTISCHE DIENST

Na de aankondiging in het oktober-nummer 1966 van dit tijdschrift zijn inmiddels nog twee bandopnamen tot onze beschikking gekomen:

66-5: Het neurologisch onderzoek van de pasgeborene, door Dr. J. Willemse, kinderneuroloog. Duur: 18 minuten; aantal dia's: 7. Inhoud: bespreking van enige neurologische onderzoeksmethoden, die in de huisartspraktijk van belang zijn en door de huisarts zonder moeite kunnen worden toegepast. Deze band is tevens voorzien van een drietal korte 8 mm filmstrips. De band kan echter ook zonder deze filmstrips worden beluisterd.

66-7: De keuze van het antibioticum in de algemene

praktijk, door Dr. J. B. M. Vismans, internist. Duur: 28 minuten; aantal dia's: 15. Inhoud: bespreking van de keuze van het antibioticum in de algemene praktijk bij diverse acute en chronische infectieziekten. Tevens wordt onder andere een aantal regels gegeven, dat geldt bij het gebruik van antibiotica. Bij de bandopname behoort een aantal schemata, dat aan de luisteraars ter beschikking worden gesteld.

DE WERKWIJZE VAN HET CENTRUM TILBURG VAN HET N.H.G.

Het centrum Tilburg van het N.H.G. heeft sedert enkele jaren onder aanvoering van A. E. N. de Vries een bijzondere activiteit ontwikkeld, waarvan de regelmatig in ons tijdschrift verschijnende verslagen eveneens getuigen. Ten einde alle centra informatie te verschaffen over de Tilburgse werkwijze volgt hier een exposé van de werkzaamheden in november en december 1966 als voorbereiding voor het programma 1967 van het centrum.

Om te beginnen stellen wij vast dat het centrumbestuur bestaat uit een coördinator (De Vries) en de werkgroep-leiders (elk van de werkgroepen heeft een discussieleider). Op 20 oktober 1966 vergaderde het bestuur en werd besloten een enquête (zie bijlage I) aan alle leden te zenden, waarvan in de ledenvergadering van 9 december het resultaat werd besproken, de werkgroepen voor 1967 werden samengesteld en het centrumbestuur voor 1967 een mandaat ontving. In de bijlage II worden de verschillende werkgroepen aan de leden voorgesteld.

Bijlage I. Enquête deelname werkgroepen NHG-centrum Tilburg 1967 (zie toelichting).

Naam: .....
 Adres: .....
 Lid van NHG: ..... ja/nee
 Wenst lid te worden van NHG: ..... ja/nee
 Belangstellende: ..... ja/nee
 Wil in 1967 aan de centrumactiviteiten deelnemen: ..... ja/nee
 Zal aanwezig zijn op de ledenvergadering van 9 december 1966: ..... ja/nee

1 Heeft belangstelling voor de volgende werkgroepen:

Studiegroep Literatuur 1-2-3-4-5
 Werkgroep Medische Psychologie 1-2-3-4-5
 Studiegroep Relaxatie 1-2-3-4-5
 Werkgroep Gesprekstechniek 1-2-3-4-5
 Werkgroepen nascholing:
 a. werkgroep „Receptuur” 1-2-3-4-5
 b. werkgroep „Fysische therapie” 1-2-3-4-5
 c. werkgroep „Het onderzoek” 1-2-3-4-5
 d. werkgroep „Maatschappelijk werk” 1-2-3-4-5

2 Wil zelf een werkgroep vormen: ja/nee

Met welke collegae:
 Onderwerp:

3 Heeft interesse voor:

a Een trainers course gegeven door het NHI ..... ja/nee
 Een samenwerkingsproject Huisarts-
 Wijkverpleegster ..... ja/nee

4 Wil deelnemen aan ten hoogste ..... groepen.
 Gelieve door omlijsting van de cijfers aan te geven de volgorde van voorkeur.

Bijlage II. Toelichting-enquête-werkgroepen NHG-centrum Tilburg, november 1966

Algemene gegevens: de werkgroep. Een werkgroep bestaat uit ongeveer tien leden. De werkgroep blijft gedurende een jaar bijeen en komt in dat jaar ongeveer zesmaal bijeen ten huize van een van de groepsleden. De werkgroep stelt zich een bepaalde taak; zij kan deskundigen aantrekken; zij stelt een programma op.

De werkgroep wordt geleid door een groepsleider. Deze is verantwoordelijk voor het werk; hij verzorgt het onderlinge contact en het contact met de deskundige; hij pleegt overleg met de gastheer; hij beslist over toelating van introduce's; hij leidt de discussie; hij zorgt voor een strakke en toch soepele leiding van de groep; als bestuurslid vertegenwoordigt hij zijn groep in het centrumbestuur.

De gastheer brengt enige dagen voor dien telefonisch de leden de bijeenkomst in herinnering. Hij verzorgt een eventuele patiënten-demonstratie. De besprekingen dienen precies op tijd te beginnen. De groepsleden moeten zich ervan bewust zijn dat een werkgroep alleen dan goed zal kunnen functioneren wanneer allen aanwezig zijn; men moet op elkaar kunnen rekenen.

Ad 1 *Studiegroep Literatuur.* Deze studiegroep werkt reeds drie jaren onder leiding van De Vries. In deze jaren werden 21 boeken gerefereerd. In 1966 telde de werkgroep zeven leden.

Werkgroep Medische Psychologie. Dit is de oudste werkgroep van het centrum en bestaat vijf jaren. De eerste jaren had deze werkgroep als deskundige de psychiater Marlet. Sinds 1964 treedt Lieshout als werkgroep-leider op, en is de psycholoog Croonen de inleider-deskundige. In 1966 telde de groep 10 leden.

Studiegroep Relaxatie. Deze groep werd in 1966 gevormd onder leiding van Woudenberg met als deskundige de psychiater-psychotherapeut Taverne. De werkgroep welke bestond uit 6 leden kwam in 1966 door omstandigheden (overladen programma; ziekte deskundige) niet uit de verf. Daar het onderwerp: de techniek van relaxatie zo belangrijk is (overdracht) heeft het huidige bestuur gemeend voor 1967 deze werkgroep wederom voor te moeten stellen.

Werkgroep Gesprekstechniek. Dit is een nieuwe werkgroep, welks oprichting mogelijk wordt gemaakt door de Hogeschool te Tilburg, welke over een laboratorium Gesprekstechniek beschikt. Prof. Dr. van Dooren heeft zich in principe bereid verklaard zijn laboratorium ter beschikking te stellen voor de huisartsen. Bij voldoende deelname zal met hem hierover opnieuw contact worden opgenomen.

De werkgroep nascholing. a De werkgroep Receptuur werd in 1966 gevormd onder leiding van Rijnders; telde 7 leden en Dr. v. d. Kuy (ziekenhuis-apotheker) was hieraan als deskundige verbonden. De leden waren zo enthousiast dat zij meenden dat deze werkgroep ook in 1967 veel belangstelling zou trekken.

b *De werkgroep Fysische Therapie* werd eveneens in 1966 opgericht onder leiding van Van Genderen Stort met de revalidatiearts te Riele als deskundige. Gezien de grote belangstelling in 1966 (15 leden) meende het bestuur deze werkgroep in 1967 opnieuw te moeten voorstellen.

c *De werkgroep „Het Onderzoek”* (algemeen/specieel). De gedachten welke aan deze nu voorgestelde groep ten grondslag lagen zijn eigenlijk niet nieuw, doch vormden reeds het uitgangspunt van de sinds enige jaren werkende groepen „Algemene Diagnostiek”. Deze werkgroep beoogt systematisch het lichamelijke onderzoek wederom in herinnering te brengen. Er zullen steeds verschillende specialist-deskundigen voor moeten worden gevraagd.

d *De werkgroep Maatschappelijk Werk.* Deze werkgroep is nieuw. Het bestuur meent dat het werk van de maatschappelijke werker, de maatschappelijke dienstverlening en de maatschappelijke gezondheidszorg de belangstelling van velen zal hebben. Bij voldoende deelname kan voor deze groep een deskundige van de Hogeschool worden gevraagd.

Ad 2 Het centrumbestuur heeft dit jaar getracht via de werkgroep-leiders de verlangens van de centrumleden te peilen. Dit resulteerde in bovenstaande voorstellen. Toch is het